

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๙๑๔/๓๓๙๕

กระทรวงยุติธรรม

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๙

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง การประชุมเพื่อพิจารณาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๓๒๕๑ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘

๒. ข้อเสนอเรื่อง การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ของสำนักงานอัยการสูงสุด

๓. ข้อเสนอเรื่อง การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. ข้อเสนอเรื่อง การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ของสำนักงานศาลปกครอง

๕. ข้อเสนอเรื่อง การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ของกระทรวงกลาโหม

๖. ข้อเสนอเรื่อง การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามหนังสือที่อ้างถึง สถาปนิกรูปแห่งชาติได้เสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม พ.ศ.) ต่อคณะรัฐมนตรี โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบข้อเสนอดังกล่าวพร้อมทั้งได้มอบหมายให้ กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลัก รับผิดชอบพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

ในการนี้ กระทรวงยุติธรรมพิจารณาข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม พ.ศ.) แล้ว ขอเรียนว่า

๑. กระทรวงยุติธรรม ได้จัดการประชุมร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจำนวนทั้งสิ้น ๑๕ หน่วยงาน เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องอัปสรา ๒ โรงแรมอมารีตองเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ โดย ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาเอกสารที่กระทรวงยุติธรรมได้นำเสนอข้อมูลสรุปรายงานของสถาปนิกรูปแห่งชาติ

/และข้อมูล ...

และข้อมูลจากการศึกษาการพิจารณาพิพากษาคดีสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันของศาลปกครองแผนกคดีสิ่งแวดล้อม และศาลแพ่งแผนกคดีสิ่งแวดล้อม ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการของข้อเสนอทั้ง ๒ แนวทาง แต่อย่างไรก็ตามได้มีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นของการจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อม (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

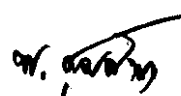
๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังเห็นว่า ข้อเสนอแนะของสภาพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น มีเจตนารมณ์ในการแก้ไขปัญหาคณะกรรมการพิจารณาคดีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี และช่วยลดภาระของประชาชนในการดำเนินคดี อย่างไรก็ตาม เพื่อผลักดันให้เกิดการปฏิรูปในการแก้ไขปัญหาล้างสิ่งแวดล้อมได้อย่างแท้จริง และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน สำนักงานศาลปกครอง ได้มีหนังสือที่ สป ๐๐๒๖/๔๔๔๐ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๓๑๗๔ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้ข้อสังเกตไปในแนวทางเดียวกันว่า การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมขึ้นใหม่ในลักษณะศาลชำนาญพิเศษ โดยมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีครอบคลุมทั้งข้อพิพาททางแพ่ง อาญา และทางปกครองรวมไปในศาลเดียวกัน (One Stop Service) นั้น น่าจะเป็นแนวคิดที่ขัดแย้งกับระบบกฎหมายและระบบศาล เนื่องจากกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นระบบที่ให้อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในเรื่องสิ่งแวดล้อม คดีส่วนใหญ่จึงเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง การพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทกรณีต่าง ๆ ขององค์กรศาล จำต้องอาศัยองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญทางกฎหมายมหาชนและกฎหมายทางปกครองเป็นหลัก ส่วนกรณีข้อพิพาทที่มีประเด็นเกี่ยวกับเรื่องในทางแพ่งหรือทางอาญา การพิจารณาพิพากษาคดีขององค์กรศาล ก็จำต้องอาศัยองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญทางกฎหมายเอกชนหรือกฎหมายอาญาเป็นหลักเช่นกัน โดยนำเอาองค์ความรู้ทางสิ่งแวดล้อมมาเป็นข้อพิจารณาประกอบ การปฏิรูปกระบวนการพิจารณาคดีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับระบบกฎหมายและระบบศาลให้สามารถปฏิบัติได้อย่างสำเร็จผล จึงเห็นควรสนับสนุนให้ศาลปกครองและศาลยุติธรรม พัฒนา ปรับปรุง และปฏิรูประบบงานในการพิจารณาพิพากษาคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของแต่ละศาลให้มีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๖)

อนึ่ง กระทรวงยุติธรรมขอเรียนว่า เนื่องจากเรื่องดังกล่าวมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน และมีภารกิจที่ต้องดำเนินการในหลายส่วน อีกทั้งยังต้องใช้ระยะเวลาในการรวบรวมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวยังเป็นประเด็นที่มีความละเอียดอ่อน จึงต้องอาศัยระยะเวลาในการรวบรวมเรียบเรียง และสรุปประเด็นอันได้จากหน่วยงานที่เข้าร่วมการประชุม รวมถึงข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดส่งให้ฝ่ายเลขานุการภายหลังการประชุมเสร็จสิ้น ทั้งนี้ เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงเป็นเหตุให้เกิดความล่าช้าในการสรุปผลการดำเนินงานเกินกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ไพบุลย์ คุ้มฉายา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๗๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๔๓๕